

Рецензія

на освітньо-професійну програму «Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 «Початкова освіта»
галузь знань 01 «Освіта /Педагогіка»
Кваліфікація: вчитель початкової школи

Рецензована освітньо-професійна програма являє собою нормативний документ, що регламентує компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 013 «Початкова освіта».

Вона побудована на компетентністному підході підготовки спеціаліста з означеної галузі знань з урахуванням вимог до фахівця, рекомендованих міжнародним Проектом Європейської Комісії “Гармонізація освітніх структур у Європі” (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING); відрізняється логічністю та послідовністю всіх її структурних компонентів.

Позитивною ознакою рецензованої освітньої програми є те, що її структура повністю відповідає вимогам, що висуваються до побудови означеного виду нормативних документів у закладах вищої освіти на здобуття освітнього рівня бакалавра зі спеціальності 01 Початкова освіта.

Вона містить необхідні змістові компоненти, серед яких – преамбула, з визначенням рівня та ступеня вищої освіти, рівня програми з описом предметної області, освітньої кваліфікації тощо.

У відповідності до вимог представлено обсяг кредитів ЄКТС, що є необхідним для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, і містить 240 навчальних годин.

Заслуговує на увагу запропонований перелік компетентностей випускника, серед яких виокремлено інтегральну компетентність, що визначає здатність здобувача вищої освіти розв’язувати складні спеціалізовані задачі на основі застосування теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання; загальні компетентності із визначенням відповідних здатностей майбутніх бакалаврів та спеціальні (фахові) компетентності,

спрямовані на забезпечення компетентнісного підходу в освітньому процесі вищої школи.

На належному рівні представлено нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформований у термінах результатів навчання з визначенням його програмних результати, серед яких – професійні декларативні і процедуральні знання, вміння і навички, комунікація, автономність і відповідальність.

Крім того ОПП містить такі необхідні для її структури компоненти, як перелік навчальних дисциплін та їх анотації, матрицю зв'язків між навчальними дисциплінами і результатами навчання (компетентостями), форми організації та технології навчання, форми та методи оцінювання результатів навчання та ін. Вони укладені професійно у відповідності до вимог, що висуваються до нормативних документів даного типу у закладах вищої освіти.

Отже, з урахуванням вищесказаного вважаємо, що рецензована освітньо-професійна програма сприятиме забезпеченню відповідного рівня кваліфікації випускників і може бути рекомендована до використання в процесі підготовки бакалаврів за спеціальністю 013 «Початкова освіта».

Директор департаменту освіти,
науки та молодіжної політики
Івано-Франківської ОДА

В. Є. Кімакович

УКРАЇНА

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ
ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ № 21**

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

вул. Академіка Сахарова, 36-а, м. Івано-Франківськ, Україна, 76014,
тел. (0342) 53-48-59, 53-17-39, код 20559100, електронна адреса: zch_21@ukr.net

від 10.12.2019 № 02-09/187

Рецензія

на освітньо-професійну програму «Початкова освіта»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 013 «Початкова освіта»

галузь знань 01 «Освіта /Педагогіка»

Кваліфікація: учитель початкової школи

Якісна підготовка здобувачів вищої освіти на сучасному етапі розвитку держави є одним із основних завдань особливо освітньої галузі. Така потреба викликана необхідністю підготовки висококваліфікованих, конкурентноспроможних на ринку праці фахівців, готових до якісної професійної діяльності відповідно до концептуальних положень та вимог Нової української школи.

Освітньо-професійна програма складається з низки компонентів, до яких входять: опис об'єкта вивчення, визначення цілей і завдань навчання здобувачів освітнього рівня «Бакалавр», теоретичного змісту навчальних дисциплін, перелік основних компетентностей здобувачів, накреслення

програмних результатів навчання, перелік педагогічного інструментарію. Навчання за освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» передбачає фундаментальну та спеціальну теоретичну і практичну підготовку бакалаврів у предметній галузі задля озброєння студентів професійними знаннями, вміннями та навичками, а також розвитку необхідних властивостей, рис та якостей педагога.

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання становить 240 кредитів, термін навчання складає 3 роки 10 місяців.

В освітньо-професійній програмі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» визначені компетентності як сукупність знань, умінь та навичок, способу мислення; професійних, світоглядних і громадянських якостей; морально-етичних цінностей, що визначають здатність здобувачів успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність. Зазначені освітньо-професійною програмою компетентності розглядаються як результат навчання студентів на певному рівні вищої освіти й засадничі підвалини кваліфікації майбутніх учителів початкової школи. Загалом освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» виокремлюються інтегральна, загальна та спеціальні компетентності, якими повинні упродовж навчання оволодіти здобувачі даного рівня. Інтегральні компетентності складають узагальнений опис кваліфікаційного рівня, що відображає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання чи професійної діяльності. Загальні компетентності, окреслено даною освітньо-професійною програмою, визначено із урахуванням її особливостей.

Загалом загальні компетентності, зазначені у освітньо-професійній програмі за спеціальністю 013 «Початкова освіта», мають універсальний характер і становлять сукупність знань, умінь та навичок, набутих властивостей, рис та якостей, характеристик здобувачів, які дозволяють здійснювати професійну підготовку на належному рівні, підвищувати загальний, позумовий, культурний рівні розвитку, розширювати професійний

досвід тощо. Наявність загальних компетентностей слугує підвищенню ефективності процесу самовиховання, самоосвіти та самореалізації майбутніх учителів початкової школи, досягненню поставлених цілей у різних сферах життєдіяльності.

Відтак освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» розмежовано спеціальні (фахові) компетентності, що безпосередньо визначають специфіку галузі знань та обраної спеціальності. Фахові компетентності є професійно необхідними для кожного здобувача, позаяк створюють майбутнім учителям можливості щодо здійснення професійної діяльності на високому рівні, слугують формуванню власного стилю діяльності та набуттю іміджу педагога. Окрім того, одна й та ж компетентність може відповідати різним компонентам освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта».

Навчальний план підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми «Початкова освіта» повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми. Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних та вибіркового дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» та покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам освітньої галузі на сучасному етапі. Програмні результати навчання, подані освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта», включають результати навчання здобувачів, визначені стандартом вищої освіти даної спеціальності, які корелюються з програмними компетентностями й ті, що визначені вищим навчальним закладом. Зокрема програмні результати навчання класифіковано за такими критеріями: «Професійні декларативні і процедуральні знання», «Професійні уміння і навички», «Комунікація», «Автономність і відповідальність». Ці та інші складові, за якими відповідно до освітньо-професійної програми здійснюється оцінка результатів навчання, є показником осмисленої і добре засвоєної здобувачами першого рівня вищої

освіти наукової інформації як основи їх усвідомленої, цілеспрямованої навчальної діяльності. Відповідно програмою визначені критерії, за якими здійснюється аналіз та оцінка рівня опанування студентами очікуваних результатів навчання, що є необхідним для вдосконалення навчального процесу, підвищення ефективності викладання, всебічного й професійного розвитку студентів. Програмні результати навчання, зазначені даною освітньо-професійною програмою, мають в основі особистісний підхід, що передбачає урахування індивідуальних особливостей, задатків та здібностей студентів, ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження, яке узгоджується із тривалістю освітньої програми. Загалом освітньо-професійною програмою передбачено, що результатами навчання здобувачів за спеціальністю 013 «Початкова освіта» має стати відповідний щабель здобутих знань, умінь, навичок, сформованих професійних якостей, розвинутих компетентностей, що є свідченням рівня якості здобутої вищої педагогічної освіти.

Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» містить опис відповідних підходів, методів та технологій, форм роботи (лекції, практичні заняття із розв'язанням ситуаційних завдань та використанням ділових ігор, міждисциплінарних тренінгів, які своєю чергою розвивають комунікативну компетентність й уміння працювати в команді; проблемно орієнтоване навчання, виконання проектів, самонавчання тощо), а також методів оцінювання (заліки, колоквіуми, письмові екзамени, есе, реферати та повідомлення, презентації, поточний контроль, проектна робота), які покликані сприяти досягненню прогнозованих результатів навчання здобувачів ОР-бакалавр.

Заслуговує на увагу те, що співвідношення дисциплін, поданих у освітньо-професійній програмі, слугує забезпеченню відповідності програмних результатів навчання її вимогам. Такий підхід ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувачів вищої освіти, необхідного для досягнення відповідних результатів навчання. Так, до обов'язкового компоненту освітньо-професійної програми входять навчальні дисципліни, а

УКРАЇНА

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ
ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І СТУПЕНЯ № 26

вул.Шухевичів, 27 а, м. Івано-Франківськ, 76014, тел. (03422) 53-15-13, e-mail – if.school26@i.ua
Ідентифікаційний код 26264191

10.12.2019 № 38/120

Рецензія

на освітньо-професійну програму «Початкова освіта»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 013 «Початкова освіта»
галузь знань 01 «Освіта /Педагогіка»
Кваліфікація: учитель початкової школи

Освітньо-професійна програма, що реалізується у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» за спеціальністю 013 «Початкова освіта», розроблена і затверджена закладом освіти з урахуванням вимог ринку праці на підставі Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю.

Освітньо-професійна програма визначає загальний обсяг навчання у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, який становить 240 кредитів, а також строк навчання тривалістю 3 роки 10 місяців. Вона складається з опису спеціальності, зокрема визначено об'єкти вивчення, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, методи, методики і технології навчання, інструменти та обладнання, необхідні для якісної підготовки майбутніх вчителів початкової школи в закладі вищої освіти, а також визначає компетентності і програмні результати навчання, якими повинні оволодіти студенти у процесі вивчення навчальних дисциплін, проходження різних видів практики, організації самостійної і науково-дослідної діяльності.

Серед компетентностей, якими повинен оволодіти майбутній учитель початкової школи, у ОПП визначено такі складові: інтегральна компетентність, загальні компетентності та спеціальні (фахові) компетентності. Так, інтегральна компетентність визначає здатність майбутнього фахівця розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання. Загальними компетентностями, якими повинен оволодіти студент у закладі вищої освіти, визначено загальнонавчальну, інформаційно-аналітичну, дослідницько-праксеологічну, комунікативну, громадянську, етичну, соціокультурну, міжособистісної взаємодії, адаптивну, здоров'язберезувальну, рефлексивну, інформаційно-комунікаційну. Щодо спеціальних (фахових) компетентностей, то вони містять предметну компетентність (філологічна, математична, технологічна, природничо-наукова, мистецька), психологічну компетентність (диференціально-психологічна, соціально-психологічна, аутопсихологічна), педагогічну компетентність (дидактична, виховна, організаційна), методичну компетентність (нормативна, варіативна, спеціально-методична, контрольно-оцінювальна, прекувально-моделювальна, технологічна), професійно-комунікативну компетентність (емоційна, вербально-логічна, інтерактивна, соціально-комунікативна, технічна, предметно-змістова).

В освітньо-професійній програмі визначено програмні результати навчання майбутніх фахівців у закладі вищої освіти. До них належать: професійні декларативні і процедуральні знання (РН 1, РН 2, РН 3, РН 4, РН 5, РН 6), професійні вміння і навички (РН 7, РН 8, РН 9, РН 10, РН 11, РН 12), комунікація (РН 13, РН 14, РН 15), автономність і відповідальність (РН 16, РН 17, РН 18).

Навчальний план підготовки фахівців за спеціальністю 013 «Початкова освіта» відповідає завданням освітньо-професійної програми, а послідовність вивчення навчальних дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркового дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої

освіти даної спеціальності, що забезпечує відповідність програмних результатів навчання запитам роботодавців.

Загалом ОП регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови і технології реалізації освітнього процесу, оцінку якості підготовки випускника за даною спеціальністю. З урахуванням вищесказаного вважаємо, що рецензовану освітньо-професійну програму можна рекомендувати до використання для підготовки студентів за спеціальністю 013 «Початкова освіта».

Директор школи

Ільчишин Н.Є.

«Католицька школа святого Василя Великого»

76018 м. Івано-Франківськ, вул. Василянок, 17, тел. (0342) 54-53-35, shkolasvv@gmail.com

р/р UA 22 322313 0000026004000007545 в АТ УКРЕКСІМБАНК, код 26263777, МФО 322313

11.12.2019р. вих. №193

Рецензія

на освітньо-професійну програму «Початкова освіта»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 013 «Початкова освіта»

галузь знань 01 «Освіта /Педагогіка»

Кваліфікація: учитель початкової школи

Актуальність і належний ступінь обґрунтованості освітньо-професійної програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта», галузь знань 01 «Освіта /Педагогіка» (далі – ОПП) підтверджується насамперед описом предметної області спеціальності, в якому репрезентовано об'єкти вивчення, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, методи, методики, технології, інструменти і обладнання, які використовуються у реалізації ОПП.

Загальний обсяг ОППу кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи – 240 годин. Термін навчання за ОПП – 3 роки 10 місяців.

Доволі репрезентативним є декларований ОПП перелік компетентностей, якими повинен оволодіти випускник – майбутній учитель початкової школи.

Так, на увагу заслуговують загальні і спеціальні (фахові) компетентності, які співвідносяться із ключовими компетентностями, що покладені в основу обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених Державним стандартом початкової освіти. Серед них виокремимо інформаційно-аналітичну, дослідницько-практичну, комунікативну,

громадянську, етичну, соціокультурну, міжособистісної взаємодії, адаптивну, рефлексивну, здоров'язбережувальну, математичну, філологічну, технологічну, природничо-наукову, мистецьку.

Беззаперечну цінність має психолого-педагогічно-методичний підхід до конструювання ОПШ. Ідеться про те, що результатом навчання випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» стане низка сформованих компетентностей, а саме: спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей; здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично орієнтованого мислення вчителя початкової школи, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; готовність до природовідповідних дій у процесі навчання (чуття самого себе й міри власних дій як першого вчителя); здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи; здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти; здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета (або: освітньої галузі) в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною

програмою; здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань певної освітньої галузі/предмету початкової школи.

Окремої позитивної оцінки заслуговують професійно-комунікативні компетентності. Введення до ОПП цього змістового контенту вважаємо ґрунтовним, новаторським і водночас умотивованим, оскільки, як показує наш педагогічний досвід, учитель початкової школи повинен бути здатним усвідомлювати і визнавати як власні, так почуття інших суб'єктів навчально-виховного середовища, має володіти доцільними формами вербального професійного спілкування у колективі, повинен уміти співпрацювати з усіма суб'єктами навчально-виховного процесу для досягнення поставленої мети.

Відзначимо доцільне співвідношення дисциплін, а також – введення до ОПП низки вибіркових дисципліни.

Директор школи

Кіак І. М.

Кіак І. М.